

Марченко Станіслав Сергійович,
кандидат педагогічних наук, старший викладач
кафедри технологічної і професійної освіти
Глухівського НПУ ім. О. Довженка

ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА УРОКАХ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ ТА ТЕХНОЛОГІЙ

Підвищення ефективності освіти не можливо без створення нових форм навчання. Використання інформаційно-комунікативних технологій (ІКТ) відкриває для вчителя нові можливості у викладанні свого предмета, що сприятиме розвитку інтересу учнів до навчання.

Класичні й інтегровані уроки в супроводі мультимедійних презентацій, on-line тестів і програмних продуктів дозволяють учням поглибити знання, підвищити результативність навчання та свій інтелектуальний рівень, прищепити навички самостійного навчання, самоорганізації, полегшити вирішення практичних завдань, дозволяє вчителю раціонально використовувати навчальний час, який він раніше витрачав на крейдові записи й малюнки на дошці [2].

При використанні ІКТ необхідно прагнути до реалізації всіх потенційних можливостей особистості: пізнавальних, моральних, творчих комунікативних й естетичних. Щоб ці задатки були реалізовані на досить високому рівні, необхідна педагогічна компетентність учителя в галузі інформаційних технологій [3].

Для високого комунікативного компонента своєї діяльності вчитель трудового навчання та технологій повинен володіти різними комп'ютерними програмами та засобами інформаційних технологій, до яких, у першу чергу, можна віднести: телекомунікації, мережеве встаткування; мультимедійне й периферійне встаткування; операційні системи; текстові й графічні редактори; СУБД; спеціалізовані засоби навчального призначення (навчальні системи, електронні підручники, бази даних, електронні журнали та ін.); засоби забезпечення інформаційної безпеки [1].

Впровадження телекомунікаційних технологій у навчальний процес закладів середньої освіти пов'язане з вирішенням ряду проблем. У першу чергу це обмеженість ресурсів школи (фінансування, якість каналів зв'язку, рівень використовуваної комп'ютерної техніки). Другою проблемою на сьогодні є невідповідність викладацького складу й відсутність методичних розробок щодо застосування ресурсів глобальних мереж у навчальному процесі. Для забезпечення якісного освітнього процесу вчителі повинні бути фахівцями у своїй галузі, відповідати загальним вимогам, які висуваються до педагога, пройти курс базової підготовки, розробити власну оригінальну методику й використовувати її в процесі навчання. Підвищити кваліфікацію викладацьких кадрів з використання інформаційних технологій допомагає Інтернет-навчання, розробка й впровадження елективних курсів самими

педагогами, створення в школі творчих груп з обміну досвідом.

Другою проблемою, на нашу думку, може виступати те, що вивчення учнями прикладного програмного забезпечення починається тільки зі старших класів і практично у більшості учнів формується відношення до комп'ютера як до дорогої та захопливої іграшки. Але проєктна діяльність використовуватися вже у початковій школі. І на уроках технологій починаючи з 5 класу вже необхідно навчити дитину створювати презентації на комп'ютері. Тому в школі просто необхідне для учнів усіх вікових груп опанування навичками використання інформаційних технологій у своїй навчальній, науково-дослідній і практичній діяльності. Тільки тоді учні почнуть сприймати комп'ютер як універсальний інструмент для роботи в будь-якій галузі людської діяльності.

Виникає питання, яка програма відповідає потребам учителя? Адже ця програма повинна бути зрозуміла з першого знайомства, як вчителю, так і учням. Учитель повинен мати можливість при підготовці до уроку займатися творчістю. Так при поясненні нового матеріалу й проведенні практичних робіт з різних розділів програми «Технології» можна використовувати такі комп'ютерні програми: текстовий редактор Microsoft Word, електронні таблиці Microsoft Excel, графічні редактори, програми для створення Gif-анімації, системи автоматизованого проєктування, Інтернет браузері тощо.

Застосування інформаційних технологій на уроках технології дозволяє: проводити уроки у нетрадиційній, новій для учнів формі; створювати яскравий емоційний фон, що дозволяє розвивати уяву, фантазії, креативність, ініціативність. Використовуючи інформаційні технології на уроках трудового навчання та технологій учні ефективніше освоюють такі способи й прийоми, які необхідні при здійсненні дослідницької діяльності: уміння бачити проблеми; уміння висувати гіпотези; уміння спостерігати; уміння проводити експерименти; уміння давати визначення поняттям та інші.

Результати проєктної діяльності необхідно оформлювати на комп'ютері, що надає ряд переваг: учні розвивають навички володіння інформаційно-комунікативними й цифровими технологіями; на вищому рівні проходить захист проєкту; розвиваються дизайнерські навички учнів (естетичне оформлення слайдів); проєкти-презентації учнів можуть надалі служити прекрасним наочним матеріалом до уроків технології.

З вище сказаного можна зробити висновок, що інформаційно-комунікаційні технології відкривають принципово нові можливості в галузі освіти, у навчальній діяльності й творчості учнів. При використанні ІКТ на заняттях з технологій підвищується мотивація до навчання й стимулюється пізнавальний інтерес учнів, зростає ефективність самостійної роботи. З розвитком комп'ютерних технологій виникає така ситуація, коли ІКТ і після навчання залишаються основними інструментами подальшої професійної діяльності людини. Розвиток дослідницьких умінь і інтересу до науково-дослідної діяльності учнів відбувається під час розробки проєктних завдань, передбачених у змісті освітньої галузі «Технології». Використання інформаційних технологій буде сприяти поглибленню знань, умінь і навичок,

а застосування нетрадиційних методик навчання може вплинути на формування практичних умінь і навичок учнів в освоєнні матеріалу.

Список використаної літератури

1. Кулінка Ю. С. Професійна підготовка майбутніх учителів технології до проектування мультимедійного уроку // Гуманітарний вісник ДНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди». Вип. 5. Том III'(54). 2014. С. 394–401.

2. Сучасні інформаційно-комунікаційні технології: навч. посіб. / Г.Г. Швачич та ін. Дніпро: НМетАУ, 2017. 230 с.

3. Яновський А. О. Організація пошуково-дослідницької діяльності з використанням інформаційно-комунікаційних технологій: навч.-метод. Посібник. Одеса: Південноукраїнський держ. пед. ун-т ім. К.Д. Ушинського, 2009. 156 с.